

Kritika - Barney és a n?k

2011 december 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Lehet, hogy a magyarországi filmszöveg-fordítók titkos szövetségének létezik valahol egy olyan, a gyakori használattól gy?rött útmutatója, amely kimondja: ha lehetséges, a filmcím magyar verziója okozzon zavart és vezesse félre a szélesebb nagyközönséget, s?t a kifinomult mozibubusokat is.

Ennek az érdekes szociálpszichológiai hekkertevékenységnek köszönhetjük valószín?leg az olyan címeket, mint az Er?szakik (eredeti: In Bruges), ami miatt például számomra évekig nem derült ki, hogy az utóbbi évtized egyik legérdemdúsabb mozgóképér?l van szó, és nem egy Adam Sandler-féle elmeapasztó agymenésr?l. Barney és a n?k: most enyhébb a fájdalomérzet, de azért félrevezetés ez is. Mert ebbe a címbe túl sok minden belefér – egy Hugh Grant-féle reumás jófejkedést?l az aktuális korahúszas tucatszínészek er?ltetett jópofizásán keresztül akár még a kakispelenka-valakifingott humortartományig is. Arról nem is beszélve, hogy az eredeti cím (Barney's version) egészen más jelentést hordoz, ennek felismerésére elég lett volna csupán elolvasni a film alapjául szolgáló regény magyar címét: Így látta Barney. Mert ez a film azt mutatja meg els?sorban, mi a verziója az életr?l egy szeretni való szemétládának, akit történetesen Barney Panofskynak hívnak.

H?sünk ugyanis a legkevésbé sem gáláns gavallér: szereti habzsolni az életet, vedeli a piát, hajszolja a n?ket, a hokimeccsek bámulását pedig el?bbre valónak tartja holmi értelmiségi elménckedéseknél. Mindennek a tetejébe kisebbségi a kisebbségiek között. Egyfel?l a fehér angolszász protestáns férfieszmény inverze: nem túl el?nyös külsej?, ámbár igen rafkós kanadai zsidó. Másfel?l saját, javarészt nyárspolgárokból álló közössége is fenntartásokkal kezeli. Ráadásul Barney minden, csak nem m?vész, fiatalkorát mégis bohém zsenijelöltek – fest?k, írók, életm?vészek – társaságában tölti Európában. Velük ellentétben azonban nem küzd a halhatatlanságért, inkább létrehoz egy ócska tévésorozatokat gyártó céget „Teljesen Felesleges Produkciók" néven. Hát igen, Barney legalább ?szinte.

És nemcsak az ?szinteség szerethet? Barney-ben, hanem határtalan szerelme is Miriam iránt, aki a harmadik felesége lesz a sorban. A regény és a film gerincét ennek az izzó szerelemnek a viszontagságai adják, ami történetesen már akkor felizzik a címszerepl?ben, amikor éppen a második nejével ülik a lagzit. Megszerezni, elveszíteni és visszaszerezni Miriamot: ez Barney amúgy eléggé kisszer? életének nagy kalandja. Emellett azonban több, egyenként is figyelemre méltó történet bontakozik ki még a szemünk el?tt. Az egyikkel kapcsolatban megint csak a címre kell utalnunk. Történik ugyanis egy gyilkosság. Barney rajtakapja második feleségét saját nyaralójukban a széls?ségesen züllött íróbaráttal, az örök reménység Boogie-val, akinek a tóparton veszik nyoma egy pisztolylövésekkel és emlékezetkieséssel tarkított veszekedés során. Barney verziója saját ártatlansága, ám akad egy, a buldog szívósságával, no meg agyával megáldott nyomozó, aki éveket pazarol el arra, hogy bebizonyítsa ennek ellenkez?jét. Aztán ott van a kisebbségi felemelkedés és megfelelési kényszer története, amir?l Barney apja, az egykor rend?rként dolgozó Izzy is tudna mesélni, meg is teszi, kend?zetlenül, jó szaftosan. Külön történet az önz? zsenijelöltek tündöklése és bukása, akik közt Barney szellemi törpének látszik, aztán mégis kiderül, egyedül ? magaslott feléjük, ha másért nem, morálisan. És a legszomorúbb történet: a saját elménk árulása. Az öreged? Barney lassan mindent elfelejt, összekever. Egy dolog marad: a szerelem Miriam iránt.

Nem volt könny? helyzetben a rendez?: a regény terjedelmes és s?r? szöveg. Mégis sikerült egészséges kompromisszumot találni, ezért a regény ismer?jét sem kínozza a hiányérzet. A min?ség garanciáját persze els?sorban a kiváló szerepl?gárda jelenti. Paul Giamatti remekel a f?szerepben, együtt lélegzik azzal – egyaránt hiteles a fiatal, a beérkezett és az öreged? Barney szerepében is. Külön öröm, hogy a magyar származású producernek, Robert Lantosnak végül sikerült megnyernie Dustin Hoffmant Izzy nyúlfarknyi, de annál fontosabb szerepére. Keserédes, helyenként kimondottan vicces, okos film született. Karácsonyra tekintettel jár ez a jelz? is: szívbe markoló.

(Barney és a n?k – színes, feliratos, kanadai–olasz romantikus vígjáték, 134 perc, 2010. Rendezte Richard J. Lewis. Forgalmazza a Corner Film.)

mno.hu - **Szathmáry István Pál**

Ajánló